

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΤΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΝΑ ΕΡΘΟΥΝ ΣΕ ΕΠΑΦΗ ΜΕ ΤΡΟΦΙΜΑ

ΑΘΗΝΑ 2009

Σκοπός

Σκοπός του κειμένου αυτού είναι η αποσαφήνιση σημείων της Κοινοτικής και Εθνικής Νομοθεσίας που ισχύει και που αφορούν στον έλεγχο των υλικών σε επαφή με τρόφιμα σε όλους τους κλάδους και τα στάδια παραγωγής, μεταποίησης και διανομής τους, ή σε επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν υλικά σε επαφή με τρόφιμα για τη συσκευασία των τροφίμων. Ανώτερος στόχος είναι η **ομοιόμορφη εφαρμογή** της Νομοθεσίας από όλες τις αρμόδιες αρχές ελέγχου.

Νομοθετικό πλαίσιο

Η νομοθεσία που διέπει τα υλικά και αντικείμενα που προορίζονται να έρθουν σε επαφή με τρόφιμα (υλικά και αντικείμενα) αποσκοπεί κυρίως στην προστασία της υγείας και των συμφερόντων του καταναλωτή αλλά και στην αποτελεσματική λειτουργία της αγοράς, ως προς τη διάθεση τους. Τα υλικά σε επαφή με τρόφιμα οφείλουν να είναι ασφαλή, δηλαδή να μη μεταφέρουν στα τρόφιμα συστατικά τους σε μη αποδεκτή ποσότητα. Η μεταφορά αυτή ονομάζεται μετανάστευση (migration). Για να εξασφαλισθεί η προστασία της υγείας του καταναλωτή και να αποφευχθεί η επιμόλυνση των τροφίμων, έχουν θεσπισθεί για τα πλαστικά αντικείμενα δύο τύποι ορίων μετανάστευσης. Το Όριο Συνολικής Μετανάστευσης (Overall Migration Limit (OML) που ανέρχεται σε 60mg(συστατικών)/kg(τροφίμου, ή προσομοιωτή), και εφαρμόζεται σε όλα τα συστατικά που μπορεί να μεταναστεύσουν στα τρόφιμα. Το Όριο Ειδικής Μετανάστευσης (Specific Migration Limit (SML), που καθορίζεται ξεχωριστά για κάθε εγκεκριμένη ουσία, λαμβάνοντας υπόψη διάφορους τοξικολογικούς δείκτες (ADI, TDI).

Τα υλικά και αντικείμενα που προορίζονται να έρθουν σε επαφή με τρόφιμα διέπονται από:

- Τον Κανονισμό (ΕΚ) 1935/2004 που είναι ο Κανονισμός πλαίσιο και θέτει τις γενικές απαιτήσεις για τα υλικά και αντικείμενα.
- Τον Κανονισμό (ΕΚ) 2023/06 που ορίζει τους κανόνες ορθής πρακτικής παραγωγής (ΟΠΠ) για όλα τα υλικά και αντικείμενα.
- Νομοθεσία για συγκεκριμένα υλικά και αντικείμενα που περιλαμβάνονται στις ομάδες (Παράρτημα Ι) που απαριθμούνται στον κανονισμό πλαίσιο.
- Νομοθεσία για συγκεκριμένες ουσίες ή ομάδες ουσιών που χρησιμοποιούνται στην κατασκευή υλικών και αντικειμένων.

Αναλυτικότερα το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τα υλικά και αντικείμενα μπορεί να αναζητηθεί στην ιστοσελίδα του ΕΦΕΤ, στην ενότητα Βιβλιοθήκη/Κοινοτική Νομοθεσία/Υλικά συσκευασίας και στην ιστοσελίδα της επιτροπής http://ec.europa.eu/food/food/chemicalsafety/foodcontact/index_en.htm. Επιπλέον χρήσιμες πληροφορίες μπορούν να αναζητηθούν στην ιστοσελίδα του κοινοτικού εργαστηρίου αναφοράς για τα υλικά σε επαφή με τρόφιμα (<http://crl-fcm.jrc.it>) Όλες οι οδηγίες έχουν ενσωματωθεί στον Κώδικα Τροφίμων και Ποτών, στο κεφάλαιο 2, στο οποίο συμπεριλαμβάνονται και τα άρθρα 26^α και 28 που αποτελούν εθνική νομοθεσία σε σχέση με τις χρωστικές που χρησιμοποιούνται για τα πλαστικά υλικά και αντικείμενα και τα επιχρίσματα

Στόχοι δειγματοληψίας και ανάλυσης

Η δειγματοληψία για ανάλυση των υλικών και αντικειμένων μπορεί να πραγματοποιηθεί για κάποιον από τους παρακάτω λόγους:

- Έλεγχος συμμόρφωσης συγκεκριμένων ομάδων υλικών και αντικειμένων ως προς τους περιορισμούς (συνολική/ειδική μετανάστευση) ή τις προδιαγραφές τους
- Έλεγχος επιχειρήσεων και επαλήθευση του συστήματος διαχείρισης της ποιότητας των υλικών και αντικειμένων.
- Έλεγχος της συμμόρφωσης μεμονωμένων παρτίδων υλικών και αντικειμένων.

Επίσημος Έλεγχος υλικών και αντικειμένων

Εκτός από τη δειγματοληψία και ανάλυση από πλευράς ελεγκτικής αρχής, η επιβεβαίωση ως προς τη συμμόρφωση με το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τα υλικά και αντικείμενα γίνεται με έλεγχο της επιχείρησης ο οποίος διαφοροποιείται ανάλογα με το αν η επιχείρηση α) κατασκευάζει /ή και μεταποιεί, β) χρησιμοποιεί ή γ) διακινεί ή/και πουλάει υλικά και αντικείμενα. Έτσι ελέγχονται τα εξής:

A) Παραγωγικές επιχειρήσεις.

- Πιστοποιητικά καταλληλότητας, ή δηλώσεις συμμόρφωσης των υλικών εκκίνησης
- Χρήση των υλικών εκκίνησης σύμφωνα με τυχόν περιορισμούς
- Διαδικασίες για την ιχνηλάτηση των υλικών και αντικειμένων
- Τα μέτρα που λαμβάνονται για την εξασφάλιση της συμμόρφωσης των ενδιάμεσων, ή τελικών προϊόντων ως προς τις απαιτήσεις για την ασφάλεια των υλικών και αντικειμένων, όπως τίθεται στον Καν (ΕΚ) 1935/04 και τα ειδικά μέτρα για κάθε ομάδα υλικών και αντικειμένων, καθώς και την εξασφάλιση της ορθής επισήμανσης, ή της δήλωσης συμμόρφωσης που συνοδεύει τα τελικά προϊόντα
- Ο έλεγχος της συνολικής και της ειδικής μετανάστευσης σύμφωνα με τους βασικούς κανόνες όπως αναφέρονται στη νομοθεσία (Οδηγίες 82/711/ΕΟΚ, 85/572/ΕΟΚ και 84/500/ΕΟΚ, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν), δηλαδή οι προσομοιωτές και οι συνθήκες που προβλέπονται
- Τήρηση των κανόνων υγιεινής που περιγράφονται στο Κεφάλαιο Χ του Παραρτήματος ΙΙ του Κανονισμού 852/04
- Διορθωτικές ενέργειες σε περίπτωση μη ικανοποιητικών αποτελεσμάτων

B) Επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν υλικά και αντικείμενα, κυρίως ως υλικά συσκευασίας.

- Δηλώσεις συμμόρφωσης των υλικών και αντικειμένων
- Τήρηση τυχόν περιορισμών στη χρήση τους
- Διαδικασίες ιχνηλάτησης των υλικών και αντικειμένων
- Τήρηση των κανόνων υγιεινής που περιγράφονται στο Κεφάλαιο Χ του Παραρτήματος ΙΙ του Κανονισμού 852/04
- Διορθωτικές ενέργειες σε περίπτωση μη ικανοποιητικών αποτελεσμάτων

Γ) Επιχειρήσεις που διανέμουν υλικά και αντικείμενα

- Δηλώσεις συμμόρφωσης τους
- Διαδικασίες ιχνηλάτησης τους

Δ) Επιχειρήσεις που πωλούν λιανικώς υλικά και αντικείμενα

- Επισήμανση στην ελληνική γλώσσα

Ιχνηλασιμότητα (άρθρο 17 Καν. 1935/04)

Όσον αφορά στην ιχνηλασιμότητα οι απαιτήσεις της νομοθεσίας είναι ανάλογες των όσων ισχύουν για τα υπόλοιπα τρόφιμα και αφορούν στην ταυτοποίηση των επιχειρήσεων από τις οποίες προμηθεύτηκαν και στις οποίες προμηθεύουν υλικά και αντικείμενα. Ειδικά για τις επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν υλικά και αντικείμενα θα πρέπει να εξασφαλίζεται η απαίτηση συσχετισμού των πληροφοριών που σχετίζονται με τα υλικά και αντικείμενα για κάθε παρτίδα τροφίμου.

Δήλωση συμμόρφωσης (άρθρο 16 Καν. 1935/04)

Η δήλωση συμμόρφωσης συνοδεύει τα υλικά και αντικείμενα για τα οποία έχουν ορισθεί ειδικά μέτρα. Το περιεχόμενο της δήλωσης περιγράφεται για τα πλαστικά στο Παράρτημα VIα της Οδηγίας 2002/72/ΕΚ και για τα κεραμικά αντικείμενα στο Παράρτημα III της Οδηγίας 84/500/ΕΟΚ όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν.

Επισήμανση (άρθρο 15 Καν 1935/04)

Όσον αφορά στην επισήμανση τα υλικά και αντικείμενα που δεν έχουν ακόμα έρθει σε επαφή με τα τρόφιμα όταν διατίθενται στην αγορά συνοδεύονται από

Τη φράση «για επαφή με τρόφιμα» ή το ειδικό σύμβολο

Πληροφορίες σχετικά με την επιχείρηση που κατασκευάζει, μεταποιεί ή διαθέτει στο εμπόριο τα υλικά (πχ όνομα/εμπορική επωνυμία, Ταχυδρομική Δ/νση)

Επαρκή επισήμανση ή ταυτοποίηση που εξασφαλίζει την ιχνηλασιμότητα του υλικού και αντικείμενα (πχ αριθμός παρτίδας, ή ημ/νία παραγωγής)

Ειδικές οδηγίες για την ορθή χρήση του εφόσον απαιτείται (πχ εύρος θερμοκρασιών που μπορεί να χρησιμοποιηθεί, κατηγορία τροφίμου κλπ)

Συχνότητα δειγματοληψίας

Η ελάχιστη συχνότητα με την οποία υπόκεινται σε δειγματοληψία και ανάλυση οι επιχειρήσεις τροφίμων κατά τον Επίσημο Έλεγχο βασίζεται στην ανάλυση επικινδυνότητας. Οι επιχειρήσεις που κατασκευάζουν ή μεταποιούν υλικά και αντικείμενα δεν έχουν συμπεριληφθεί σε αυτήν την αξιολόγηση. Λαμβάνοντας υπόψη παράγοντες όπως η συχνότητα χρήσης των διαφόρων ομάδων υλικών και αντικειμένων και την πιθανή συνεισφορά τους στην επιμόλυνση των τροφίμων οι επιχειρήσεις αυτές κατατάσσονται αρχικά ως επιχειρήσεις χαμηλής επικινδυνότητας. Ο ενδεικνυόμενος ελάχιστος αριθμός ελέγχων (δειγματοληψία και ανάλυση) καθορίζεται σε μία ανά τριετία.

Σε επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν υλικά και αντικείμενα η υποχρέωση για δειγματοληψία από πλευράς ελεγκτικής αρχής πραγματοποιείται σύμφωνα με τη συχνότητα δειγματοληψίας για χημικούς κινδύνους που έχει καθοριστεί για κάθε επιχείρηση τροφίμων λαμβάνοντας υπόψη την ανάλυση επικινδυνότητας (εγκύκλιος «Οδηγός επίσημου ελέγχου εγκαταστάσεων», μπορεί να αναζητηθεί στην ιστοσελίδα του ΕΦΕΤ (www.efet.gr) στο πεδίο «Συνεργασία με αρχές ελέγχου»).

Πάντως σε κάθε περίπτωση, η δειγματοληψία και ανάλυση από πλευράς ελεγκτικής αρχής κρίνεται αναγκαία όταν το σύστημα ελέγχου της ποιότητας που οι επιχειρήσεις εφαρμόζουν, είναι μη ικανοποιητικό.

Παράμετροι που εξετάζονται κατά τον έλεγχο των υλικών και αντικειμένων

- **Πλαστικά**

Τα πλαστικά υλικά και αντικείμενα ελέγχονται ως προς

1. τη συνολική μετανάστευση των συστατικών τους σε προσομοιωτή,
 2. τη μετανάστευση επιτρεπομένων κατά περίπτωση ουσιών. Το όριο της ειδικής μετανάστευσης (ΟΕΙΜ) περιγράφεται στον κατάλογο των επιτρεπόμενων μονομερών, προσθέτων και άλλων αρχικών ουσιών για την κατασκευή πλαστικών και αντικειμένων, ως περιορισμός στη χρήση της (π.χ πλαστικοποιητές) σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.
- **Υλικά και αντικείμενα από μεμβράνη αναγεννημένης κυτταρίνης**
Ελέγχεται η συνολική μετανάστευση των συστατικών τους σε προσομοιωτή, καθώς και η μετανάστευση επιτρεπομένων κατά περίπτωση ουσιών.
 - **Επιχρίσματα επιφανειών που προορίζονται να έρθουν σε επαφή με τρόφιμα**
Ελέγχεται η συνολική μετανάστευση επί του τελικού υλικού και αντικειμένου και η ειδική μετανάστευση όσον αφορά κάποια πρόσθετα (π.χ. εποξεικά παράγωγα (BADGE)).
 - **Κεραμικά**
Τα κεραμικά αντικείμενα ελέγχονται ως προς την απελευθέρωση στο τρόφιμο μολύβδου και καδμίου.
 - **Χαρτί συσκευασίας**
Το χαρτί συσκευασίας ελέγχεται ως προς την περιεκτικότητά του ή τη μετανάστευση σε μόλυβδο και κάδμιο.
 - **Μέταλλα και κράματα**
Τα μεταλλικά υλικά και αντικείμενα ελέγχονται ως προς την περιεκτικότητά τους σε μόλυβδο, κάδμιο, χρώμιο, νικέλιο, αργίλιο.
 - **Ελαστομερή - καουτσούκ**
Ελέγχεται η ειδική μετανάστευση για N-νιτροζαμίνες και N-νιτροζώσιμες ουσίες σε θηλές θηλάστρων και ψευδοθήλαστρα.

Θέματα που αφορούν στη δειγματοληψία για ανάλυση υλικών σε επαφή με τρόφιμα

1) *Απαραίτητες πληροφορίες που πρέπει να είναι γνωστές για τη σωστή δειγματοληψία και ανάλυση*

Εκτός από τα γενικά στοιχεία που πρέπει να καταγράφονται και αφορούν στην αναγνώριση ενός προϊόντος όπως ονομασία πώλησης, προέλευση, αριθμός παρτίδας κλπ, ειδικά για τα πλαστικά υλικά και αντικείμενα πρέπει να καταγράφονται επιπλέον πληροφορίες για τον προσανατολισμό των εργαστηριακών δοκιμών. Οι εν λόγω πληροφορίες συνοψίζονται στα παρακάτω:

1. Ταυτότητα πλαστικού (Σχετικός πίνακας με τα σύμβολα δίνεται στο Παράρτημα II)
2. Τύπος ή τύποι τροφίμων με τα οποία μπορούν να έρθουν σε επαφή, καθότι αυτοί καθορίζουν και τους ελέγχους που θα γίνουν (Παράρτημα III).

3. Συνθήκες χρήσης (π.χ. ελάχιστη - μέγιστη θερμοκρασία, χρήση σε φούρνο μικροκυμάτων, πλύσιμο πριν την πρώτη χρήση) (Παράρτημα ΙΙΙ).
4. Πληροφορίες σχετικά με τις χρησιμοποιούμενες ουσίες για τις οποίες θεσπίζονται περιορισμοί ή και προδιαγραφές.
5. Πληροφορίες σχετικά με τα συστατικά που απελευθερώνονται στο τρόφιμο στις περιπτώσεις ενεργών υλικών και αντικειμένων

2) Μέθοδοι δειγματοληψίας

Οι γενικότερες κατευθύνσεις που δίνονται ως προς τις μεθόδους δειγματοληψίας που ακολουθούνται περιγράφονται στο άρθρο 11, παράγραφος 1 του Καν. (ΕΚ) 882/2004. Ειδικότερες διατάξεις για τη δειγματοληψία προβλέπονται στον Κ.Τ.Π. άρθρα 12, 13, 19 και 20.

Η αναγκαία ποσότητα για κάθε εργαστηριακό δείγμα καθορίζεται πάντα σε συνεργασία με το εργαστήριο επισήμου ελέγχου. Ενδεικτικές ποσότητες αναφέρονται στο Παράρτημα ΙV. Ειδικά για τα πλαστικά υλικά και αντικείμενα η συνολική ποσότητα του εργαστηριακού δείγματος εξαρτάται από τους τύπους τροφίμων για τις οποίες μπορεί να χρησιμοποιηθεί, καθώς για την εξακρίβωση της συμμόρφωσης ως προς κάθε τύπο τροφίμου απαιτείται η ανάλυση σε διαφορετικό προσομοιωτή.

Στο εργαστήριο επισήμου ελέγχου θα πρέπει να γνωστοποιούνται απαραίτητως οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

Επισημαίνεται ότι τα υλικά και αντικείμενα δεν πρέπει να έχουν έρθει σε επαφή με τρόφιμα.

- Επιλογή προσομοιωτών τροφίμων

Οι προσομοιωτές των τροφίμων είναι υγρά που έχουν καθοριστεί και προδιαγραφεί και χρησιμοποιούνται στις δοκιμές μετανάστευσης αντί των πραγματικών τροφίμων. Υπάρχουν τέσσερις προσομοιωτές για υδατικά, όξινα, οινόπνευματώδη και λιπαρά τρόφιμα.

Για τα κεραμικά χρησιμοποιείται ως προσομοιωτικό υδατικό διάλυμα 4% οξικού οξέος (Οδηγία 84/500/ΕΟΚ όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει (ΚΤΠ άρθρο 25))

Ειδικά για τα πλαστικά υλικά και αντικείμενα η επιλογή των προσομοιωτών εξαρτάται από το αν τα υλικά και αντικείμενα προορίζονται να έλθουν σε επαφή με τρόφιμα παντός τύπου ή με συγκεκριμένους τύπους τροφίμων.

Στην πρώτη περίπτωση για τη διενέργεια των δοκιμασιών χρησιμοποιούνται κυρίως δύο προσομοιωτές (προσομοιωτής Β και Δ).

Στη δεύτερη περίπτωση υπάρχουν ειδικότεροι πίνακες που καθορίζουν το είδος του προσομοιωτή καθώς και τις συνθήκες (χρόνος, θερμοκρασία) (Οδηγίες 82/711/ΕΟΚ και 85/572/ΕΟΚ, όπως έχουν ενσωματωθεί στην Εθνική Νομοθεσία ΚΤΠ άρθρο 26 Παράρτημα 7)

Στο Παράρτημα ΙΙΙ παρατίθεται ένας ενδεικτικός πίνακας με τους τύπους τροφίμων και τους προσομοιωτές τροφίμων.

Τονίζεται ξανά ότι ο αριθμός των προσομοιωτών που θα δοκιμαστούν καθορίζει και τον αριθμό των δειγμάτων που θα ληφθούν κατά την δειγματοληψία.

3) Συμπληρωματική γνώμη εμπειρογνώμονα

Ο Καν. (ΕΚ) 882/2004, με το άρθρο 11, διασφαλίζει το δικαίωμα των επιχειρήσεων να λαμβάνουν δείγμα για συμπληρωματική ανάλυση, όταν η αρμόδια αρχή πραγματοποιεί δειγματοληψία. Το δικαίωμα αυτό διασφαλίζεται με τη λήψη και δεύτερου εργαστηριακού δείγματος από την ίδια παρτίδα υλικού και αντικειμένου, το οποίο φυλάσσεται στο εργαστήριο επισήμου ελέγχου και αναλύεται μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου στις περιπτώσεις που το δείγμα κριθεί ως μη σύμφωνο με τη

νομοθεσία. Οι διαδικασίες που ακολουθούνται για την αποθήκευση και ανάλυση του β εργαστηριακού δείγματος περιγράφονται στο άρθρο 16 του Κ.Τ.Π.

4) Μεταφορά/αποθήκευση δείγματος

Οι τυποποιημένες διαδικασίες για την μεταφορά των δειγμάτων στο εργαστήριο, την αποθήκευση και την έναρξη της ανάλυσης περιγράφονται στο άρθρο 13 του Κ.Τ.Π.

5) Βασικοί κανόνες για τον έλεγχο της συνολικής και της ειδικής μετανάστευσης

Οι γενικότερες κατευθύνσεις που δίνονται ως προς τις μεθόδους ανάλυσης που ακολουθούνται περιγράφονται στο άρθρο 11, παράγραφος 1 του Καν. (ΕΚ) 882/2004. Οι μέθοδοι που χρησιμοποιούνται είναι διαπιστευμένες ή τουλάχιστον επικυρωμένες (βλέπε σημείο 6). Για τα κεραμικά υλικά και αντικείμενα η χρησιμοποιούμενη μέθοδος περιγράφεται στην Οδηγία 84/500/ΕΟΚ (ΚΤΠ άρθρο 25). Για τον έλεγχο της συνολικής μετανάστευσης οι μέθοδοι ανάλυσης που χρησιμοποιούνται καθορίζονται από μια σειρά προτύπων (EN 1186:0-15) ανάλογα με το υλικό και αντικείμενο, καθώς το είδος του τροφίμου που έρχεται σε επαφή. Οι συνθήκες δοκιμασίας περιγράφονται στις οδηγίες 82/711/ΕΟΚ και 85/572/ΕΟΚ όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν (ΚΤΠ άρθρο 26 Παράρτημα 7).

6) Επιλογή Εργαστηρίου

Τα επίσημα εργαστήρια ελέγχου πρέπει να είναι διαπιστευμένα σύμφωνα με το πρότυπο EN ISO 17025 για τις μεμονωμένες δοκιμές ή τις ομάδες δοκιμών που πραγματοποιούν για τους σκοπούς του επίσημου ελέγχου (άρθρο 12 Καν. (ΕΚ) 882/04). Όμως μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου του 2009, κατά παρέκκλιση μπορεί να επιλέγονται και μη διαπιστευμένα εργαστήρια, αρκεί να ικανοποιούνται οι απαιτήσεις που τίθενται στο άρθρο 18 του Καν. (ΕΚ) 2076/05.

Ως εργαστήρια επίσημου ελέγχου για τα υλικά σε επαφή με τρόφιμα χρησιμοποιούνται οι εργαστηριακές υποδομές του ΓΧΚ (Παράρτημα V).

7) Γνωμάτευση

Η γνωμάτευση βασίζεται στα αναλυτικά αποτελέσματα

Το υλικό ή αντικείμενο χαρακτηρίζεται **μη ασφαλές** στις παρακάτω περιπτώσεις:

- Υπέρβασης ορίου συνολικής μετανάστευσης
- Υπέρβασης ορίου ειδικής μετανάστευσης
- Αλλοίωση οργανοληπτικών χαρακτηριστικών

Το υλικό ή αντικείμενο χαρακτηρίζεται **μη κανονικό** στις παρακάτω περιπτώσεις:

- Εσφαλμένη επισήμανση που δε συνδέεται με κάποιον από τους παραπάνω παράγοντες.

8) Ενέργειες

Εάν το υλικό και αντικείμενο **χαρακτηριστεί μη ασφαλές** τότε ακολουθούνται οι ενέργειες που περιγράφονται στο Παράρτημα VI της ΚΥΑ 15523/06 (ΦΕΚ 1187B).

Δηλαδή

- το προϊόν/παρτίδα αποσύρεται ή ανακαλείται από την αγορά,
- ενημερώνεται το καταναλωτικό κοινό και
- κοινοποιείται η σχετική πληροφορία στο σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης (Rapid Alert System for Food and Feed, RASFF)

Εάν το τρόφιμο χαρακτηριστεί **μη κανονικό** τότε η ελεγκτική αρχή προβαίνει σε όλες τις απαιτούμενες ενέργειες σύμφωνα με το Παράρτημα VI της ΚΥΑ 15523/06, (ΦΕΚ 1187/Β).

9) Χρησιμοποιούμενα έντυπα

- Τα έντυπα που χρησιμοποιούνται κατά τη διαχείριση ενός ελέγχου (δειγματοληψία και ανάλυση) συμπεριλαμβάνονται στο υπ' αριθμ. 20642/16-11-2006 έγγραφο του ΕΦΕΤ και υπάρχουν διαθέσιμα στην ιστοσελίδα του ΕΦΕΤ (www.efet.gr) και στο πεδίο «Συνεργασία με αρχές ελέγχου».
- Οδηγίες σχετικά με τη συμπλήρωση των νέων φορμών που αφορούν την ενημέρωση του συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης για τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές (Rapid Alert System for Food and Feed, RASFF) δίνονται στα υπ' αριθμ. 9881/26-6-2008 και 10473/4-7-08 έγγραφα του ΕΦΕΤ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι**Κατάλογος ομάδων υλικών και αντικειμένων που μπορούν να ρυθμισθούν με ειδικά μέτρα**

1. Ενεργά και νοήμονα υλικά και αντικείμενα
2. Συνδετικά (κόλλες)
3. Κεραμικά
4. Φελλός
5. Καουτσούκ
6. Γυαλί
7. Ιοντοανταλλακτικές ρητίνες
8. Μέταλλα και κράματα
9. Χαρτί και χαρτόνι
10. Πλαστικές ύλες
11. Τυπογραφικές μελάνες
12. Αναγεννημένη κυτταρίνη
13. Σιλικόνες
14. Κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα
15. Βερνίκια και επιστρώσεις
16. Κηροί
17. Ξύλο

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

Σύμβολα που χρησιμοποιούνται για την ταυτοποίηση των πλαστικών που χρησιμοποιούνται σε υλικά και αντικείμενα σε επαφή με τρόφιμα

Όνομασία Πολυμερούς	Συντόμευση	Εικόνα	Αριθμός Ανακύκλωσης
Τερεφθαλικό Πολυαιθυλένιο (Polyethylene terephthalate)	PETE or PET		1
Υψηλής πυκνότητας πολυαιθυλένιο (High density polyethylene)	HDPE		2
Πολυβινυλοχλωρίδιο (Polyvinyl chloride)	PVC or V		3
Χαμηλής πυκνότητας πολυαιθυλένιο (Low density polyethylene)	LDPE		4
Πολυπροπυλένιο (Polypropylene)	PP		5
Πολυστυρένιο (Polystyrene)	PS		6
Άλλα πλαστικά συμπεριλαμβανομένων των ακρυλικών (acrylic), acrylonitrile butadiene styrene (ABS), υαλοβάμβακα (fiberglass), νάυλον (nylon), πολυκαρμπονικά (polycarbonate), and polylactic acid (PLA).	OTHER or O		7

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

Τύποι τροφίμων και προσομοιωτές τροφίμων

Τύποι τροφίμων	Συμβατική ταξινόμηση	Προσομοιωτής τροφίμων	Σύντμηση
Υδατικά τρόφιμα (υδατικά τρόφιμα με pH >4,5)	Τρόφιμα για τα οποία η οδηγία 85/572/ΕΟΚ προβλέπει δοκιμασία μόνο με τον προσομοιωτή Α	Απεσταγμένο νερό ή νερό ισοδύναμης ποιότητας	Προσομοιωτής Α
Όξινα τρόφιμα (υδατικά τρόφιμα με pH ≤4,5)	Τρόφιμα για τα οποία η οδηγία 85/572/ΕΟΚ προβλέπει δοκιμασία μόνο με τον προσομοιωτή Β	Όξινο οξύ 3 % (ρ/ν)	Προσομοιωτής Β
Αλκοολούχα τρόφιμα	Τρόφιμα για τα οποία η οδηγία 85/572/ΕΟΚ προβλέπει δοκιμασία μόνο με τον προσομοιωτή Γ	Αιθανόλη 10 % (ν/ν). Η συγκέντρωση αυτή προσαρμόζεται στον πραγματικό αλκοολικό βαθμό του τροφίμου, εφόσον αυτός υπερβαίνει το 10 % (ν/ν)	Προσομοιωτής Γ
Λιπαρά τρόφιμα	Τρόφιμα για τα οποία η οδηγία 85/572/ΕΟΚ προβλέπει δοκιμασία μόνο με τον προσομοιωτή Δ	Εξευγενισμένο ελαιόλαδο ή άλλοι προσομοιωτές λιπαρών τροφίμων	Προσομοιωτής Δ
Ξηρά τρόφιμα		Ουδέν	Ουδέν

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV**Ελάχιστες προτεινόμενες ποσότητες εργαστηριακών δειγμάτων**

Η ελάχιστη προτεινόμενη ποσότητα για κάθε εργαστηριακό δείγμα για κάθε ομάδα υλικών και αντικειμένων παρουσιάζεται παρακάτω:

Ομάδα υλικών και αντικειμένων	Μορφή υλικού και αντικειμένου	Ελάχιστη ποσότητα εργαστηριακού δείγματος
Κεραμικά		4 τεμάχια
Πλαστικά	Μικρά δοχεία (ποτήρια, πιάτα)	4 τεμάχια (ή ελάχιστος όγκος 800ml) /προσομοιωτή
	Πολύ μεγάλα δοχεία που μπορούν να κοπούν σε επιφάνειες του 1dm ²	4 dm ² /προσομοιωτή
	Αντικείμενα με τη μορφή φύλλων (διαφανείς μεμβράνες για τρόφιμα)	4 dm ² /προσομοιωτή
	Βοηθητικά αντικείμενα (πχ κουτάλες, κουτάλια πιρούνια, πώματα)	12-21 τεμάχια (απαιτούνται τουλάχιστον 4-7 dm ²)/προσομοιωτή
Μέταλλα και κράματα	Μεγάλα αντικείμενα (κατσαρόλες, ταψιά)	1 τεμάχιο
	Μικρά αντικείμενα (μαχαιροπίρουνα)	3 τεμάχια
Χαρτί και χαρτόνι		Επιφάνεια χαρτιού 0,5m ²

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V**Εργαστήρια Επισήμου Ελέγχου υλικών και αντικειμένων**

Ομάδα υλικών και αντικειμένων	Εργαστηριακή Υποδομή του ΓΧΚ
Πλαστικά	Δ Χημική Υπηρεσία Αθηνών/Τμήμα Δ
Χαρτί και χαρτόνι	
Κεραμικά	Β Χημική Υπηρεσία Αθηνών/Τμήμα Α
	Β Χημική Υπηρεσία Θεσσαλονίκης
Χαρτί και χαρτόνι	Β Χημική Υπηρεσία Αθηνών/Τμήμα Α
Μέταλλα και Κράματα	

Η Δ Χημική Υπηρεσία Αθηνών (Τμήμα Δ) έχει ορισθεί ως εθνικό εργαστήριο αναφοράς για τα υλικά και αντικείμενα